

ΟΥΜΠΕΡΤΟ ΕΚΟ

Τερέζα
του Ήδου

20η έκδοση

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΕΦΗ ΚΑΛΛΙΦΑΤΙΔΗ

Ελληνικά
χεάμφρατα

Τίτλος πρωτότυπου: *Il nome della rosa*, Umberto Eco
Copyright © R.C.S. Libri S.p.A. – Milan
Bompiani, 1980.

Copyright © 1999 «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»
για την ελληνική γλώσσα σε όλο τον κόσμο

Η πνευματική ιδιοκτησία αποκτάται χωρίς καμάτι διατύπωση και χωρίς την ανάγκη ρήτρας απαγορευτικής των προσθόλων της. Επισημαίνεται πάντως ότι κατά το N. 2387/20 (όπως έχει τροποποιηθεί με τον N. 2121/93 και ισχύει σήμερα) και κατά τη Διεθνή Σύμβαση της Βέρνης (που έχει κυρωθεί με το N. 100/1975) απαγορεύεται η αναδημοσίευση, η αποθήκευση σε κάποιο σύστημα διάσωσης και γενικά η αναταραγγή του παρόντος έργου, με οποιοδήποτε τρόπο ή μορφή, τηματικά ή περιληπτικά, στο πρωτότυπο ή σε μετάφραση ή άλλη διασκεψή, χωρίς γραπτή άδεια του εκδότη.

Μετάφραση: Έφη Καλλιφατίδη
Διάρθωση: Παναγιώτης Κερασίδης
Εξώφυλλο: Δημήτρης Αρβανίτης

1η έκδοση, Ανοιξη 1985

Εκδόσεις «γνώση»

24η έκδοση, Χειμώνας 1994-95

Εκδόσεις «γνώση»

Εκδόσεις «ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΓΡΑΜΜΑΤΑ»
Ακαδημίας 88, 106 78 Αθήνα. Τηλ.: 3302415, 3820612 - fax: 3836658

Βιβλιοπωλεία:

- Ζωοδ. Πηγής 21 & Τζαβέλλα 1, 106 81 Αθήνα. Τηλ.: 3806661 - fax: 3836658
- Γ. Γενναδίου 6, 106 78 Αθήνα. Τηλ.: 3817826, 3806661 - fax: 3836658
  - Στοά Ορφέως, Στοά Βιβλίου
Πεσμαζόγλου 5, 105 59 Αθήνα. Τηλ.: 3211246

Θεσσαλονίκη
Κ. Μελενίκου 30, 546 35.
Τηλ.: 245222, 245950 - fax: 245222

ISBN 960-344-893-1

Ταξινομικός Αριθμός : ..... Ξ
Τρόπος απόκτησης : ..... ΑΓΟΡΑ
Έτος Καταγραφής : 1988
Αριθμός Εισαγωγής : 81
Αριθμός Τόμου : 1
Αριθμός Αντίτύπου : 1

ΠΕΡΙΕΧÓΜΕΝΑ

Χειρόγραφο, φυσικά.....	9
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	21
ΠΡΩΤΗ ΗΜΕΡΑ	
Ωρα Πρώτη. Όπου φτάνουν στους πρόποδες της μονής και ο Γουλιέλμος αποδεικνύει την ευστροφία του.	39
Ωρα Τρίτη. Όπου ο Γουλιέλμος έχει μια διαφωτιστική συζήτηση με τον Ηγούμενο.	52
Ωρα Έκτη. Όπου ο Αντσο θαυμάζει το πρόδυρο της εκκλησίας και ο Γουλιέλμος ξαναβρίσκει τον Ουμπερτίνο της Καζάλε.	76
Περί την Ενάτην. Όπου ο Γουλιέλμος έχει μια λογιότατη συζήτηση με τον βοτανολόγο Σεβερίνο.	123
Μετά την Ενάτην. Όπου επισκέπτονται το συγγραφείο και γνωρίζουν πολλούς μελετητές, αντιγραφείς και ερυθρογράφους, καθώς και έναν τυφλό γέροντα που περιψένει τον Αντίχριστο.	133
Εσπερινός. Όπου επισκέπτονται την υπόλοιπη μονή, ο Γουλιέλμος βγάζει μερικά συμπεράσματα για τον θάνατο του Αντέλμου, μιλάει με τον αδελφό υαλουργό για τα γυαλιά του διαβάσματος και για τα φαντάσματα όποιου θέλει να διαβάζει υπερβολικά.	157
Απόδειπνο. Όπου ο Γουλιέλμος και ο Αντσο απολαμβάνουν την πρόσχαρη φιλοξενία του Ηγουμένου και την οργισμένη συνομιλία του Χόρχε.	173
ΔΕΥΤΕΡΗ ΗΜΕΡΑ	
Αγρυπνία. Όπου οι λίγες ώρες μυστικιστικής ευτυχίας διακόποται από ένα αιματηρότατο γεγονός.	185
Ωρα Πρώτη. Όπου ο Βένσιος της Ουφάλας κάνει κάποιες εξομολογήσεις, ο Βερεγγάριος της Αρουντέλ κάποιες άλλες, και ο Άντσο μαθαίνει το νόημα της αληθινής μετανοίας.	200
Ωρα Τρίτη. Όπου παρευρίσκονται σε μια συνομιλία χυδαίων, ο	

Αϊμάρος της Αλεξάνδρειας κάνει κάποιους υπαινιγμούς, και ο Άντσο συλλογίζεται την αγιότητα και την κόπρο του δαιμονα.	219
Έπειτα ο Γουλιέλμος και ο Άντσο επιστρέφουν στο συγγραφείο, ο Γουλιέλμος βλέπει κάτι ενδιαφέρον, κάνει μία τρίτη συζήτηση για το θεμιτό του γέλιου, αλλά τελικά δεν καταφέρνει να κοιτάξει εκεί που θέλει.	219
Ωρα Έκτη. Όπου ο Βένσιος διηγείται μια παράξενη ιστορία, από που μαθαίνουν πράγματα ελάχιστα εποικοδομητικά για τη ζωή της μονής.	246
Ωρα Ενάτη. Όπου ο Ηγούμενος δείχνει την υπερηφάνειά του για τα πλούτη της μονής του και τον φόβο του για τους αιρετικούς, και ο Άντσο αναρωτιέται μήπως έκανε σφάλμα να περιπλανιέται στον κόσμο.	255
Μετά τον Έσπερινό. Όπου, αν και το κεφάλαιο είναι σύντομο, ο γέροντας Αλινάρδος λέει αρκετά ενδιαφέροντα πράγματα για τον λαβύρινθο και για το πώς θα μπουν μέσα.	282
Απόδειπνο. Όπου μπαίνουν στο Οικοδόμημα, ανακαλύπτουν έναν μυστηριώδη επισκέπτη, βρίσκουν ένα μυστικό μήνυμα με σύμβολα νεκρομαντείας, και χάνεται, όταν μόλις έχει βρεθεί, ένα βιβλίο που θα το φάχνουν για πολλά ακόμη κεφάλαια, ενώ η κλοπή των πολύτιμων φακών του Γουλιέλμου δεν είναι η τελευταία τους περιπέτεια.	289
Νύχτα. Όπου εισέρχονται τελικά στον λαβύρινθο, έχουν παράξενα οράματα και, όπως συμβαίνει στους λαβυρίνθους, χάνονται.	304
 ΤΡΙΤΗ ΗΜΕΡΑ	
Από τον Όρθρο ως την Πρώτη Ωρα. Όπου βρίσκεται ένα κομμάτι ύφασμα λεκιασμένο από αίμα στο κελί του χαμένου Βερεγγάριου, κι αυτό είναι όλο.	325
Ωρα Τρίτη. Όπου ο Άντσο στο συγγραφείο αναλογίζεται την ιστορία του Τάγματός του και τη μοίρα των βιβλίων.	327
Ωρα Έκτη. Όπου ο Άντσο δέχεται τις εξομολογήσεις του Σαλβατόρε, που δεν συνοψίζονται σε λίγα λόγια, μα του προξενούν πολλές και στενάχωρες σκέψεις.	333

Ωρα Ενάτη. Όπου ο Γουλιέλμος μιλά στον Άντσο για το μεγάλο ρεύμα των αιρετικών, για τον τρόπο λειτουργίας των απλών μέσα στην Εκκλησία, για τις αμφιβολίες του πάνω στη γνώση γενικών νόμων, και διηγείται, εν παρενθέσει, πώς αποκρυπτογράφησε τα νεκρομαντικά σύμβολα που άφησε ο Βενάνσιος. 349

Εσπερινός. Όπου μιλούν και πάλι με τον Ηγούμενο, ο Γουλιέλμος έχει μερικές καταπληκτικές ιδέες για την αποκρυπτογράφηση του αινίγματος του λαβυρίνθου, και τα καταφέρνει με τον πιο λογικό τρόπο. Έπειτα τρώνε τυρί τηγανητό. 375

Μετά το Απόδειπνο. Όπου ο Ουμπερτίνος διηγείται στον Άντσο την ιστορία του αδελφού Ντολτσίνο, ο Άντσο θυμάται και διαβάζει άλλες ιστορίες μόνος του στη βιβλιοθήκη, κι ύστερα έχει μια τυχαία συνάντηση με μια κόρη ωραία και τρομερή καθώς στρατός σε παράταξη μάχης. 395

Νύχτα. Όπου ο ταραγμένος Άντσο εξομολογείται στον Γουλιέλμο, στοχάζεται την αποστολή της γυναίκας στο σχέδιο της Δημιουργίας, αργότερα όμως ανακαλύπτει το πτώμα ενός άνδρα. 453

ΤΕΤΑΡΤΗ ΗΜΕΡΑ

Ορθρος. Όπου ο Γουλιέλμος και ο Σεβερίνος εξετάζουν το πτώμα του Βερεγγάριου κι ανακαλύπτουν ότι η γλώσσα του είναι μαύρη, πράγμα παράδοξο για έναν πνιγμένο. Έπειτα συζητούν για επώδυνα δηλητήρια και για μια κλοπή που έγινε στο παρελθόν. 465

Ωρα Πρώτη. Όπου ο Γουλιέλμος προτρέπει πρώτα τον Σαλβατόρε κι ύστερα τον αποθηκάριο να ομολογήσουν το παρελθόν τους, ο Σεβερίνος ξαναβρίσκει τους κλεμμένους φακούς, ο Νικόλας φέρνει τους καινούριους και ο Γουλιέλμος πηγαίνει με έξι μάτια να αποκρυπτογραφήσει το χειρόγραφο του Βενάνσιου. 478

Ωρα Τρίτη. Όπου ο Άντσο σπαρταράει απ' τον καημό της αγάπης, κι ύστερα καταφθάνει ο Γουλιέλμος με το κείμενο του Βενάνσιου, που συνεχίζει να παραμένει ακατανόητο ακόμα και μετά την αποκρυπτογράφησή του. 495

Ωρα Έκτη. Όπου ο Άντσο πάει να φάξει για τρούφες και βρίσκει τους Μινορίτες να έρχονται, αυτοί συζητούν πολύ με τον Γου-

λιέλμο και τον Όυμπερτίνο, και κάποια πολύ θλιβερά πράγματα μαθεύονται για τον Ιωάννη ΚΒ'.	514
Ωρα Ενάτη. Όπου καταφθάνουν ο καρδινάλιος του Ποτζέτο, ο Βερνάρδος Γκι και οι υπόλοιποι ἄνθρωποι της Αβινίόν, κι ύστερα ο καθένας κάνει κάτι διαφορετικό.	538
Εσπερινός. Όπου ο Αλινάρδος φαίνεται να δίνει πολύτιμες πληροφορίες, και ο Γουλιέλμος αποκαλύπτει τη μέθοδό του να φτάνει σε μια πιθανή αλήθεια μέσα από μία αλληλουχία αναμφισβήτητων σφαλμάτων.	543
Απόδειπνο. Όπου ο Σαλβατόρε μιλά για θαυματουργά μάγια.	549
Μετά το Απόδειπνο. Όπου επισχέπτονται και πάλι τον λαβύρινθο, φτάνουν στο κατώφλι του <i>finis Africæ</i> , μα δεν μπορούν να μπουν μέσα, γιατί δεν ξέρουν τι είναι το πρώτο και το έβδομο των τεσσάρων, και, τέλος, ο Άντσο έχει μια υποτροπή, αν και περισπούδαστη, της ασθένειας του έρωτα.	554
Νύχτα. Όπου ο Σαλβατόρε αφήνεται αξιοθρήνητα να τον ανακαλύψει ο Βερνάρδος Γκι, το κορίτσι που αγαπά ο Άντσο συλλαμβάνεται ως μάγισσα, και όλοι πάνε για ύπνο πιο δυστυχισμένοι κι ανήσυχοι από πριν.	585

ΠΕΜΠΤΗ ΗΜΕΡΑ

Ωρα Πρώτη. Όπου γίνεται μια αδελφική συζήτηση για την πενία του Ιησού.	599
Ωρα Τρίτη. Όπου ο Σεβερίνος μιλά στον Γουλιέλμο για ένα παράξενο βιβλίο και ο Γουλιέλμος μιλά στους πρέσβεις για μια παράξενη έννοια κοσμικής διακυβέρνησης.	624
Ωρα Έκτη. Όπου ο Σεβερίνος βρίσκεται δολοφονημένος και δεν βρίσκεται πια το βιβλίο που είχε βρει.	641
Ωρα Ενάτη. Όπου αναμένεται δικαιοσύνη και υπάρχει η ενοχλητική εντύπωση ότι όλοι έχουν άδικο.	661
Εσπερινός. Όπου ο Όυμπερτίνος τρέπεται σε φυγή, ο Βένσιος αρχίζει να παρατηρεί τους νόμους και ο Γουλιέλμος κάνει κάποιες σκέψεις για τα διάφορα είδη λαγνείας που συνάντησαν εκείνη την ημέρα.	670

Απόδειπνο. Όπου ακούν ύπαρχα κήρυγμα για την έλευση του Αντίχριστου, και ο Άντσο ανακαλύπτει τη δύναμη των συγκεκριμένων ονομάτων.	711
ΕΚΤΗ ΗΜΕΡΑ	
Αγρυπνία. Όπου οι άρχοντες sederunt, και ο Μαλαχίας σωριάζεται στο έδαφος.	733
Όρθρος. Όπου εκλέγεται ένας νέος αποθηκάριος μα όχι κι ένας νέος βιβλιοθηκάριος.	741
Ωρα Πρώτη. Όπου ο Νικόλας διηγείται πολλά πράγματα, ενώ επισκέπτονται την κρύπτη του θησαυρού.	746
Ωρα Τρίτη. Όπου ο Άντσο, ακούγοντας το « <i>Dies irae</i> », βλέπει ένα όνειρο, ή όραμα, αν θέλετε.	759
Μετά την Τρίτη Ωρα. Όπου ο Γουλιέλμος εξηγεί στον Άντσο το όνειρό του.	779
Ωρα Έκτη. Όπου ανασυνθέτουν την ιστορία των βιβλιοθηκάριων και έχουν μερικά ακόμη στοιχεία για κάποιο μυστηριώδες βιβλίο.	784
Ωρα Ενάτη. Όπου ο Ηγούμενος αρνείται ν' ακούσει τον Γουλιέλμο, μιλά για τη γλώσσα των πολύτιμων λίθων και δείχνει την επιθυμία να μη συνεχιστεί η έρευνα για τα θλιβερά εκείνα γεγονότα.	793
Μεταξύ Εσπερινού και Απόδειπνου. Όπου ατέλειωτες ώρες ταραχής παρατίθενται εν συντομίᾳ.	810
Μετά το Απόδειπνο. Όπου σχεδόν τυχαία ο Γουλιέλμος ανακαλύπτει το μυστικό για να μπουν στο <i>finis Africæ</i>	814
ΕΒΔΟΜΗ ΗΜΕΡΑ	
Nύχτα. Όπου, για να συνοψιστούν οι θαυμαστές αποκαλύψεις που αναφέρονται εδώ, ο τίτλος θα 'πρεπε να είναι το ίδιο μακρύς με το κεφάλαιο, πράγμα αντίθετο με όσα συνηθίζονται.	823
Nύχτα. Όπου επέρχεται η εκπύρωση και λόγω της υπερβολικής αρετής υπερισχύουν οι δυνάμεις της Κόλασης.	853
ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΦΥΛΛΟ	881

«Καθηλωτικό, έντονα ελκυστικό και ύπουλα ανάλογο με την εποχή μας»

La Repubblica

«...Το μυθιστόρημα αυτό ανήκει στην κατηγορία των φιλοσοφικών αφηγημάτων του Βολταίρου... Με τη διασκεδαστική αμφίεση μιας λόγιας μυθιστορίας, αποτελεί μια έντονη ικεσία για ελευθερία, μετριοπάθεια και σοφία». L' Express

...Δύσκολο στον οριασμό του (γοτθική νουβέλα, μεσαιωνικό χρονικό, αστυνομικό μυθιστόρημα, ιδεολογικό αφήγημα, αλληγορία...) αυτό το μυθιστόρημα (που η υπόθεση του εμπλέκεται με την Ιστορία, γιατί ο συγγραφέας - Φευδόμενος πιθανόν - διαβεβαιώνει πως ούτε μια λέξη δεν είναι δική του), μπορεί ίσως να διαβαστεί από τρεις κατηγορίες αναγνωστών.

Η πρώτη κατηγορία θα συναρπαστεί από τις συνωμοσίες και τις απρόβλεπτες εξελίξεις και θα αποδεχθεί ακόμη και τις μεγάλες λόγιες συζητήσεις και τους φιλοσοφικούς διαλόγους, καθώς θα προαισθάνεται ότι ακριβώς σ' εκείνες τις ασύριστες σελίδες φωλιάζουν τα αποκαλυπτικά σημεία, ίχνη και συμπτώματα.

Η δεύτερη θα παθιαστεί με τη διαμάχη των ιδεών και θα αποτολμήσει συσχετισμούς (τους οποίους ο συγγραφέας αρνείται να επικυρώσει) με τη σύγχρονη πραγματικότητα.

Η τρίτη κατηγορία αναγνωστών θα εννοήσει ότι το κείμενο αυτό είναι μια συρραφή άλλων κειμένων, ένα αστυνομικό μυθιστόρημα με αναφορές, ένα βιβλίο φτιαγμένο από βιβλία.

Και για τις τρεις αυτές κατηγορίες, ο συγγραφέας αρνείται να αποκαλύψει τι ήθελε να πει το βιβλίο. Αν ήθελε να υποστηρίξει μια θέση, θα έγραφε ένα δοκίμιο, όπως τα τόσα που έχει γράψει. Αν έγραψε μυθιστόρημα, το έκανε επειδή ανακάλυψε - σε ώριμη ηλικία - ότι αυτό που δεν μπορούμε να θεωρητικοποιήσουμε, πρέπει να το αφηγηθούμε.

«...Ο Μεγιστοφελής, αν θυμάστε, προσέφερε στον δύσπιστο Φάοντ ένα βιβλίο που περιείχε τα πάντα. Ο κύριος Έκο κάνει περίπου την ίδια προσφορά σε όλους μας, με μια πολύ πιο λογική τιμή». Books and Bookmen

9 789603 448938

ISBN 960-344-893-1